

ULIGHED 3. juni 2024

DEBATINDLÆG

De rige stikker af fra resten - mest fordi de er rige i forvejen

Skrevet af

Lars Andersen

Direktør

Den stigende ulighed i indkomster er især drevet af afkast fra formuer. Formuerne er nemlig i høj grad koncentreret i toppen, hvor for eksempel den rigeste procent ejer en fjerdedel af danskernes samlede nettoformue.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

📞 40 25 18 34

✉️ la@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Uligheden er steget de seneste ti år, og det skyldes især afkast af formuer.

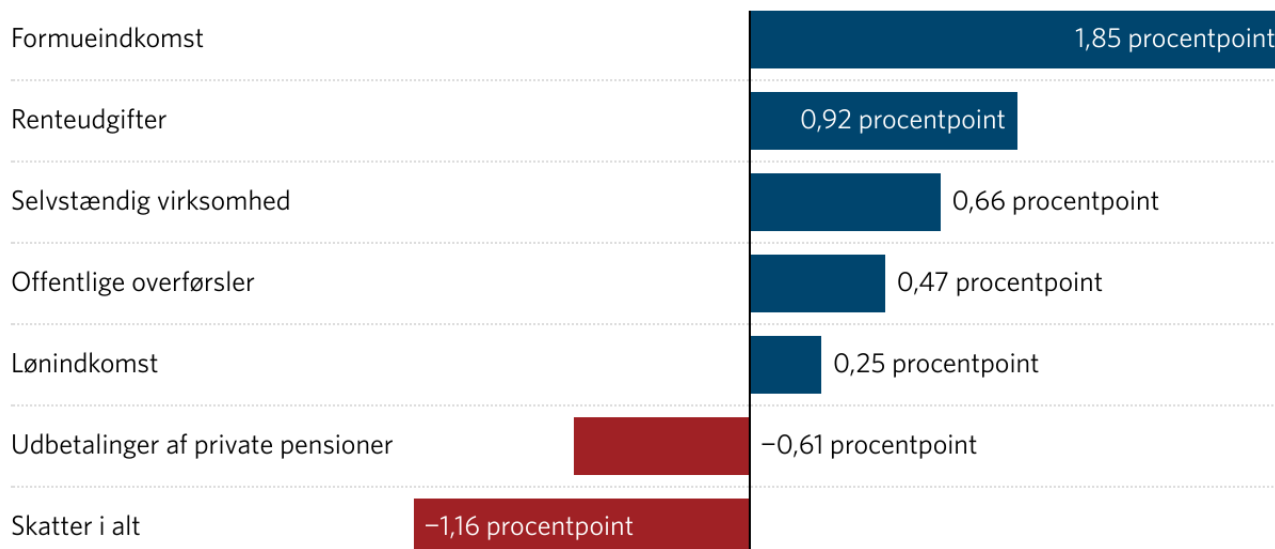
Det viser en analyse, vi i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) udgav i sidste uge som en del af en større [temapublikation](#). Publikationen er en samling af analyser under navnet "Fordeling & Levevilkår", som vi har udgivet årligt i en lang årrække.

” Så selvom alle indkomstgrupper har oplevet fremgange i deres reale indkomster de seneste ti år, har de rigeste danskere oplevet langt større indkomstfremgange end resten af befolkningen.

Direktør Lars Andersen

Vi har indkomstdata fra Danmarks Statistik for det seneste årti. Fra 2012 til 2022 steg Gini-koefficienten - som er et mål for uligheden - med 2,6 procentpoint. Ud af den stigning har formueindkomster bidraget med 1,85 procentpoint.

FIGUR

Til sammenligning har overskud fra selvstændige virksomheder kun bidraget med 0,66 procentpoint, mens lønindkomster har bidraget med 0,25 procentpoint. Omvendt har udbetalinger af private pensioner

og skattebetalinger hevet i den modsatte retning.

Med andre ord: Formuerne har fået en enorm betydning, når vi undersøger fordeling af indkomsterne blandt danskerne. Formueindkomsterne, der tæller aktieudbytter, realiserede aktieavancer og øvrig kapitalindkomst, er en ulighedsmotor uden lige.

En anden opgørelse i publikationen viser, at den rigeste ene procent af danskerne ejer 25,5 procent af den samlede nettoformue i Danmark.

Øget ulighed i indkomster

Generelt er de rigestes indkomster vokset i markant højere tempo de seneste ti år end for den øvrige befolkning.

Blandt den rigeste procent er den gennemsnitlige indkomst øget med omkring 50 procent de seneste ti år. Blandt danskerne bredt set er indkomsterne steget med 14 procent, mens de er steget med 8 procent blandt de 40 procent fattigste danskere. Alle tal er korrigeret for inflation.

Så selvom alle indkomstgrupper har oplevet fremgange i deres reale indkomster de seneste ti år, har de rigeste danskere oplevet langt større indkomstfremgange end resten af befolkningen.

I 2022 blev den stabile velstandsfremgang dog afløst af et fald i de disponible indkomster for alle de opgjorte indkomstgrupper. Faldet i den reale disponible indkomst for den gennemsnitlige dansker skyldes den høje inflation, der steg med 7,7 procent i 2022.

Færre fattige børn, men flere økonomisk sårbare familier

På den positive side er der sket et stort fald i antallet af relativt fattige børn. Det gælder især blandt børn med ikke-vestlig baggrund.

Antallet toppede i 2017 med 64.500 fattige børn, men kurven har nu været nedadgående fem år i træk. I 2022 var der i alt 47.200 relativt fattige børn.

” *I en international sammenhæng er vores land stadig kendetegnet ved små indkomstforskelle, høj grad af social mobilitet og tillid til hinanden på tværs af sociale skel. Men de økonomiske forskelle mellem top og bund har ikke været større siden starten af 1970'erne.*

Direktør Lars Andersen

Det eneste år i statistikens historie, hvor antallet var lavere, var i 2015, hvorefter antallet af fattige børn steg markant – blandt andet som følge af indførelsen af kontanthjælpsloftet.

Faldet i antallet af fattige børn fra 2017 til 2022 svarer til 17.300 børn. Tre ud af fire af de børn har ikke-vestlig baggrund. Opsvinget på arbejdsmarkedet har fået flere med om bord, og det har haft positiv betydning for den relative fattigdom.

Omvendt viser vores analyse også, at flere familier er økonomisk sårbare. Det gælder især enlige forsørgere.

Økonomisk sårbarhed er et alternativt mål for fattigdom, som gør det muligt at afdække en mere subjektiv opfattelse af fattigdom. Det kan for eksempel være at have ubetalte regninger, ikke have opsparing til at dække større uforudsete udgifter og generelt have svært ved at få pengene til at slå til.

10 procent af familierne var i 2023 økonomisk sårbar. Det er det højeste niveau i ti år. Den høje inflation har sat sine tydelige spor.

Der er fortsat behov for at inddæmme uligheden

I en international sammenhæng er vores land stadig kendetegnet ved små indkomstforskelle, høj grad af social mobilitet og tillid til hinanden på tværs af sociale skel.

Men de økonomiske forskelle mellem top og bund har ikke været større siden starten af 1970'erne.